

SV. AVGUŠTIN

Govor 359¹

1. junija 411, torej pred 1600 leti, se je v Kartagini pričelo soočenje med donatisti in katoličani. Ta konferenca predstavlja višek Avguštinevega prizadevanja, s katerim je želel zaključiti stoletno razklanost Cerkve v Severni Afriki. Donatisti so se imeli za edino pravo Cerkev. Katoličanom so očitali, da so potomci škofa Ceciljana, ki ga je v škofa posvetil škof, ki je v času preganjanja izročil Sveto pismo preganjalcem. Po mnenju donatistov je prava Cerkev tista, ki je popolna, torej brez greha; zakramente pa lahko podeljuje samo škof oz. duhovnik, ki je brez greha. Sv. Avguštín je glede tega rekel, da je izvor zakramentalne milosti Kristus in ne škof oz. duhovnik. To je izrazil z mislijo, da je vedno Kristus tisti, ki kršči. Sv. Avguštín v Govoru 359, ki je nastal po soočenju v Kartagini, spregovori tudi o tem soočenju in še enkrat nakaže željo po edinosti severnoafriških kristjanov.

O BESEDAH IZ PRIDIGARJA 25,2: "SLOGA MED BRATI IN LJUBEZEN DO BLIŽNJEGA," IN DALJE O SPORU IN SPRAVI Z DONATISTI

TRI IZVRSTNE IN REDKE REČI. O NEBESIH

1. Prvo berilo božje besede iz knjige z naslovom *Pridigar* nam je priporočilo tri izvrstne reči, ki so nadvse vredne premisleka: sloga med brati, ljubezen do bližnjega ter soglasnost med možem in ženo. Dobre so te reči, seveda, prijetne in pohvalne na človeški ravni; na božji ravni pa so še veliko silnejše. Kdo bi se ne veselil skupaj s složnimi brati? In kako žalostno je, da je tako velika reč med ljudmi

tako redka. Vsi jo hvalijo, tako maloštevilni pa ohranjajo. Blagor tistim, ki se pri sebi oklenejo tistega, kar so prisiljeni hvaliti pri drugih. Ni bratov, ki ne bi pohvalili složnih bratov. In kako to, da je tako težko biti složni bratje? Ker se prepirajo za zemljo, ker hočejo biti zemlja. Že na začetku je grešni človek slišal: *Zemlja si in v zemljo boš šel.*²

Zato pa razberimo in premislimo glas, ki ga mora z druge strani slišati pravični. Če je namreč upravičeno rečeno grešniku: *Zemlja si in v zemljo boš šel*, je upravičeno rečeno pravičnemu: *Nebo si in v nebo boš šel*. Ali niso nebesa pravična, ko je o evangelistih jasno rečeno: *Nebesa oznanjajo božjo slavo*? Da je to povedano o njih, dovolj jasno pokaže, kar

sledi. In dela njegovih rok naznanja obok. Tiste, ki jih imenuje "nebo", imenuje tudi "obok". Dan podaja besedo dnevu in noč izroča védenje noči. To niso pogovori niti pomenki, katerih glasu bi se ne dalo slišati.³

Sprašuješ se, za čigav glas gre, in ne najdeš drugega odgovora kot glas nebes. Rečeno je torej o apostolih, rečeno o glasnikih resnice. Zato sledi: Na vso zemljo je izšel njihov zvok in do konca zemeljskega kroga njihove besede. To niso pogovori niti pomenki, katerih glasu bi se ne dalo slišati. Ko je vanje prišel Sveti Duh in je Bog naselil nebo, ki ga je naredil iz zemlje, so na vzgib in po daru Svetega Duha spregovorili v jezikih vseh narodov. Zato je rečeno: To niso pogovori niti pomenki, katerih glasu bi se ne dalo slišati. In ker so bili od tam poslani oznanjat evangelij med vsemi narodi: Na vso zemljo je izšel njihov zvok in do konca zemeljskega kroga njihove besede. Čigave besede? Besede nebes. Njim je torej upravičeno rečeno: Nebo si in v nebo boš šel, kakor je grešniku upravičeno rečeno: Zemlja si in v zemljo boš šel.

BOGATAŠ IN REVEŽ. BOŽJI DAR

2. Če torej hočejo bratje biti složni, naj . ne ljubijo zemlje. Če pa hočejo ne ljubiti zemlje, naj ne bodo zemlja. Naj iščejo lastnino, ki je ni mogoče deliti, in bodo vedno složni. Od kod nesloga med brati? Od kod omajan čut dolžnosti <pietas>? Od kod ena maternica in ne en duh, če ne zato, ker se njihova duša uklanja in vsak, ki mora deliti dediščino z bratom, gleda samo na svoj delež, se trudi, da bi ta svoj delež izboljšal in povečal, in hoče svojo lastnino kar najbolj zaokrožiti?

"Lepo je to posestvo. Čigavo je?" – "Naše je." – "Veliko je to posestvo," tako navadno govorijo. "Je vse to tvoje, brat?" – "Ne; tu imam družabnika. Če pa bo božja volja, mi bo prodal svoj delež." Prilizovalec odgovori: "Bog daj!"

Kaj naj da Bog? Da bo sosed v stiski in bo svoj delež prodal sosedu? Bog daj? Lepo razmišljaš! Kar naj ti Bog tako nakloni! *Kajti grešnik se hvali v poželenjih svoje duše; in kdor pregrešno deluje, je blagoslovljen.*⁴ Kaj je tako

pregrešnega kot hoteti obogateti na račun revščine drugega? In vendar ima vsega v obilju: *kdor pregrešno deluje, je blagoslovljen*, in verjetno zmaga in verjetno stiska in pritiska, zvija in izvija, pa ne kateregakoli družabnika, ampak verjetno kar brata. Bolje je, da kupim jaz kot pa tujec. Če pa je ta, ki je tako zlahka stiskan, tudi pravičen, ima tolažbo.

Naj posluša Sveto pismo, ki ga je ravnokar slišal. On trpi v pomanjkanju, brat pa je poln izobilja. Toda poln je zemlje in prazen pravičnosti. Prisluhni, zemlja, kaj sliši ta ubožec. *Ne boj se, če bogatí človek, niti če se množi slava njegove hiše: kajti ko umre, ne bo obdržal vsega tega.*⁵ Drži, ti ubožec, česar ne boš izgubil, ko boš umiral, in kar si boš pridobil za večno življenje. Drži pravičnost in ne bo ti žal. Se žalostiš, ker si ti na zemlji revež? Revež je bil tukaj tudi on, ki je ustvaril zemljo. Tolaži te Gospod, tvoj Bog, tolaži te tvoj Stvarnik, tolaži te Odrešenik. Tolaži te tvoj nepohlepni brat. Blagovolil je namreč celo naš Gospod postati naš brat. Edini brat, ki je nedvomno nadvse zanesljiv, s komer je mogoče biti v slogi.

Rekel sem, da je nepohlepen, pa ga vendar le odkrijem tudi kot pohlepnega. Pohlepen je, toda nas hoče imeti, nas si hoče pridobiti. Za nas je plačal tako visoko ceno: dal je samega sebe; k tej ceni ni mogoče ničesar dodati. Sebe je dal v plačilo in postal naš Odkupitelj. Ni namreč sebe dal v plačilo tako, da bi nas so-vražnik izpustil, njega pa osvojil. Izročil se je v smrt in umoril smrt. S svojo smrtjo je namreč umoril smrt, ni pa smrt umorila njega; in ko je bila smrt umorjena, je nas osvobodil od smrti. Ko smo mi umirali, je živela smrt. Umrla bo, ker bomo mi živeli, ko ji bo rečeno: *Kje je, smrt, tvoja zmaga?*⁶

VSAK, KDOR PROSI, PREJME

3. Na takega brata se je torej neki brat, ki je bil z bratom v neslogi zaradi zemlje, obrnil in mu rekel: *Gospod, reci mojemu bratu, naj deli dediščino z menoj.* Vso je pobral, noče mi dati mojega deleža, mene ne upošteva, naj posluša vsaj tebe. Kaj bi pristajalo Gospodu?

Kaj bi mi, pritlehni, ki razmišljamo pritlehno, ko se plazimo po zemlji, postavljeni v to življenje, ko nočemo nikogar prizadeti in zato večinoma hudo prizadenemo, kaj bi mi rekli? "Pridi, brat, vrni bratu njegov delež."

Gospod pa ni rekel tega. In kaj je pravičnejše od njega? Kdo bo našel takega sodnika, na katerega se bo obrnil proti pohlepu svojega brata? Ali se ni veselil tisti človek, da je končno našel veliko tolažbo? Nedvomno je upal na veliko pomoč, ko je rekel takemu sodniku: *Gospod, reci mojemu bratu, naj deli dediščino z menoj. Kaj pa je on rekel? O človek, kdo me je postavil za delivca dediščine med vama?*⁷

Zavrnil ga je Gospod, ni dal, za kar je bil naprošen, ni podelil milostne dobrote. Saj ni bilo nič posebnega! Kaj bi s tem izgubil? Saj ti dobrota zanj sploh ne bi bila noben napor. Pa je vendar ni dal. Kje so zdaj besede: *Vsakemu, ki te prosi, daj?*⁸ On, ki nam je dal zgled, kako je treba živeti, tega ni storil. Kako bomo šele mi to storili? Ali kako bomo mi dali, kar nas nekaj stane, če ne damo dobrote, ki nas nič ne stane, ko ničesar ne zapravimo, ne izgubimo ničesar?

Gospod ni dal tega, a to ne pomeni, da ni dal ničesar. Manjše je odrekel, dal pa je, kar je več. Jasno je povedal, rekel je: *Vsakemu, ki te prosi, daj.* Kaj pa, če kdo prosi od tebe, ne rečem, kar je nekoristno dati, ampak kar je sramotno dati? Kaj, če ženska prosi kaj takega, kar je prosila ona ženska od Jožefa? Kaj če kak moški prosi, kar sta lažna starešina prosila od Suzane? Je tudi tukaj treba upoštevati tisto splošno načelo: *Vsakemu, ki te prosi, daj?* Proč s to mislijo! Bomo torej tu delali proti Gospodovi zapovedi? Še več: storimo po Gospodovi zapovedi in ne dajmo njim, ki prosijo za slabe reči, in ne bomo delali proti temu načelu. Rečeno je namreč: *Vsakemu, ki te prosi, daj.* Ni pa rečeno: Vse, kar te kdo prosi, daj; pač pa: *Vsakemu, ki te prosi, daj.* Zares daj; četudi ne tega, kar te prosi, mu ti vendarle nekaj daj. Prosi te za nekaj slabega, ti pa mu daj dobro.

To je storil Jožef. Ni dal, kar je prosila nesramna ženska; dal pa je, kar je morala slišati,

da mu nesramnica ne bi bila zgled. In sam ni padel v jamo pohote, dal pa je nasvet čistosti. To je namreč odgovoril: *Nikakor. Tega ne bom naredil svojemu gospodarju in ne bom onečastil njegovega ležišča, ko mi je zaupal vse v svoji hiši.*⁹ Če je za denar kupljeni suženj ohranil to zvestobo svojemu gospodarju, kolikšno šele dolguje žena svojemu soprogu? To je bilo opozorilo. Jaz kot suženj tega ne bom storil svojemu gospodarju; ti kot žena moraš enako storiti svojemu možu!

Tudi Suzana je dala in ju ni pustila prazna, če bi ta dva hotela izpolniti nasvet sramežljivosti. Ne samo, da ni pristala, ampak tudi ni zamolčala razloga, zakaj ni pristala. Če pristanem, je rekla, na vajino ponudbo, bom pogubljena pred Bogom; če pa ne pristanem, ne bom ubežala vajinim rokam. Vendar je zame bolje, da padem v vajine roke, kot da bi bila pogubljena pred Bogom.¹⁰ Kaj pomeni: *Bolje je, da padem v vajine roke, kot da bi bila pogubljena pred Bogom?* Vidva, ki iščeta take reči, sta pogubljena pred Bogom.

Torej se držite tega pravila. Dajte, ko vas prosijo, čeprav ne daste tega, kar prosijo. To je storil tudi Gospod. Oni je prosil, a kaj? Delitev dediščine. Gospod je dal, a kaj? Ukinitév pohlepnosti. Kaj je prosil? Kaj je dobil? *Reci mojemu bratu, naj deli dediščino z menoj. – Povej, človek, kdo me je postavil za delivca dediščine med vama. Jaz pa vam pravim, a kaj? Varujte se vsake pohlepnosti.*¹¹ In povem tudi, zakaj. Morda namreč prosiš za polovico dediščine zato, da bi obogatel.

Poslušaj: *Nekemu bogatemu človeku je polje dobro obrodilo; imel je velik pridelek, to je, prineslo mu je mnogo sadov. In razmišljal je sam pri sebi in rekel: Kaj naj storim, kam naj spravim svoj pridelek? In modro je razmišljal in rekel: Že vem, kaj bom storil. Podrl bom stara skladišča in naredil nova ter jih napolnil. Večja bom naredil, kot so bila stara. In rekel bom svoji duši: Veliko dobrin imaš; nasiti se in bodi dobre volje. Bog pa mu je rekel: Neumnež, ki se zdiš samemu sebi pameten. Znal si podreti staro in zgraditi novo, ti pa si ostal v starih ruševinah, ko bi moral v sebi podreti staro,*

da ne bi več mislil posvetno: *Neumnež, kaj si rekel? Komu si rekel? Rekel si svoji duši: Bodi dobre volje, veliko dobrin imaš. – To noč bodo terjali tvojo dušo, ki si ji obljubljal take reči. Kar pa si obljubil, čigavo bo?*¹² *Ne boj se, če bogati mož, zakaj ko umre, ne obdrži ničesar.*¹³

ZAKAJ NAJ BODO BRATJE SLOŽNI

4. Glejte, kakšen nasvet je Gospod dal sprtima bratoma, kako naj bi bila složna, da bi se otrsela pohlepnosti in se nato napolnila z resnico. Najdimo torej tako dediščino.

Kako dolgo bomo še govorili o slogi zemeljskih bratov, ki je redka, ki je nestalna, ki je težka? Spregovorimo o tisti bratski slogi, ki mora in tudi more biti resnična. Vsi kristjani naj bodo bratje, bratje naj bodo vsi verniki, bratje naj bodo ti, ki so rojeni iz Boga in iz telesa matere Cerkve po Svetem Duhu. Bratje naj bodo, naj imajo tudi sami dediščino, ki naj jo dajejo in je ne delijo.

Njihova dediščina je sam Bog. On sam, čigar dediščina so oni sami, je vzajemno njihova dediščina. Kako so oni njegova dediščina? *Zahtevaj od mene in dal ti bom narode v tvojo dediščino.*¹⁴ Kako je on njihova dediščina? *Gospod je delež moje dediščine in mojega keliha.*¹⁵ V tej dediščini se ohranja sloga, za to dediščino se nihče ne prepira. Druga dediščina se pridobiva s spori; ta pa se s sporom zapravi. Če ljudje nočejo izgubiti te dediščine, naj se izogibajo prepiru. In kadar je videti, da se prepirajo, naj se ne prepirajo.

Toda morda je videti, da se prepirajo, ali pa mislijo, da se prepirajo, ko hočejo bratom svetovati. Poglejte, kako слоžen je njihov prepir, kako miroljuben, kako blagohoten, kako pravičen, kako zvest. Kajti videti je, da se mi prepiramo z donatisti, a se ne prepiramo. Tisti se namreč prepira, ki nasprotniku hoče kaj hudega. Prepira se tisti, ki hoče, da bi njegov nasprotnik trpel škodo, sam pa bi imel korist, da bi onemu kaj umanjalo, njemu pa poraslo. Mi pa nismo taki. To veste tudi vi, veste vi, ki se prepirate zunaj edinosti, veste tudi vi, ki ste bili pridobljeni iz razdeljenosti.

Veste, da ta spor ni tak spor, ker ni zlohoten, ker ne teži k škodi nasprotnika, ampak prej k njegovemu dobičku. Njih, s katerimi je bilo ali je še videti, da se prepiramo, smo hoteli pridobiti, da bi bili z nami, ne pa jih pogubiti, da bi mi kaj pridobili. Končno pa je tudi naš glas drugačen od glasu tistega brata, ki se je obrnil na Kristusa, ko je hodil po zemlji. Kajti tudi mi se obračamo v tej zadevi nanj, a na sedečega v nebesih; in ne govorimo: *Gospod, reci mojemu bratu, naj deli dediščino z menoj,*¹⁶ ampak: *Reci mojemu bratu, naj ima dediščino z menoj.*

SOOČENJE V KARTAGINI

5. Da to hočemo, dokazujejo tudi javni Zapisniki. Da smo to hoteli, kažejo ne samo govori, ampak tudi moja pisma, ki sem jim jih pisal. Imate radi škofovstvo? Imate ga skupaj z nami. V vas ničesar ne sovražimo, ničesar ne mrzimo, ničesar ne izganjamo, ničesar ne izobčujemo razen človeške zmote. Človeško zmoto, sem rekel, mrzimo, ne božanske resnice. Kar pa imate od Boga, priznavamo; kar imate svojega neustreznega, popravljamo. Znamenje mojega Gospoda, znamenje mojega Cesarja, pečat mojega Kralja prepoznam v ubežniku; iščem, najdem, se približam, pristopim, zgrabim, vodim, popravljam ubežnika, ne prizadenem pa pečata. Če kdo opazi, če kdo pozorno zazna, to ne pomeni prepirati se, ampak ljubiti. Rekli smo, da je v eni Cerkvi zaradi miru mogoče, da so bratje složni. Nekaj čudovitega je namreč bratska sloga. Ni namreč mogoče, da bi bila skupaj dva škofa. Mislim, da bi oba sedela v eni sami baziliki, eden na sedežu, drugi kot tujec; eden na krščanskem sedežu, drugi pa zraven na krivoverskem kot nekakšen sodelavec. Eden bi vodil svojo skupnost, drugi pa svojo.

Rekli smo, da so apostoli oznanjali pokoro v odpuščanje grehov pri vseh narodih, začenši v Jeruzalemu. Kaj boš odgovoril tej Cerkvi, ki je zgrajena pri vseh narodih, začenši v Jeruzalemu? Rekli smo: Predpostavimo, da je Cecilijan imel povsem zgrešeno zadevo. En

človek, ki ima zgrešeno zadevo, dva človeka, pet ljudi, deset, bo prepričalo toliko tisoč vernikov, rodovitno razsejanih po vsem svetu? To smo rekli. Veroval je Abraham, in oblubljeni so mu bili vsi narodi. Zgrešil je Cecilijan, in ali so se pogubili vsi narodi, kakor da bi bilo močnejše to, kar je zagrešila pregreha, kot to, kar je obljubila resnica? To je bilo rečeno: to se bere. Prav proti božanskim zgledom, proti pričevanjem, ki trdijo, da se je Cerkev razširila po vsem svetu in da edinost te Cerkve ohranjamo v Gospodovem imenu, oni niso mogli odgovoriti ničesar.

O CECILIJANU

6. Ko je bila zadeva Cerkve rešena, potrjena in nespremenljivo utrjena in usidrana kot na temelju tiste skale, ki je vrata podzemlja ne morejo premagati,¹⁷ ko je bila ta torej rešena, smo se lotili Cecilijanove zadeve,¹⁸ a v miru, kakršnakoli krivda bi se že razkrila, da jo je zagrešil. Ali bi nas morda morali slednjič v pravdi obsoditi, čeprav bi našli dokaze za krivdo le pri enem, da smo vsi tako močno krivi, da bi nas bilo treba ponovno krstiti? In smo rekli: Ko je rešena zadeva Cerkve, ki je Cecilijanov greh v ničemer ne okrivi, pa tudi Cecilijanova pravičnost ne okrona niti Cecilijanova krivda ne pogubi.

Poglejmo si tudi, kakšna je njegova zadeva. Lotili smo se razpravljanja o njej, a kot o bratovi zadevi, ne kot o očetovi ali materini. Oče nam je Bog, mati nam je Cerkev. Cecilijan je bil brat ali je brat. Če je dober, je dober brat. Če je slab, je slab brat, a vendar brat. Če bomo ugotovili, da je nedolžen, kam se boste skrili vi, ki ste se pogreznili v človeško obrekovanje? Če pa bomo ugotovili, da je dolžan, da je kriv, ne bomo tako premagani, ker bomo dosegli edinost Cerkve, ki je nepremagljiva. Če se izkaže kot resnično kriv, obsodim človeka, ne zapustim pa Kristusove Cerkve. To smo storili, pravim: odslej ga ne bomo navajali pri oltarju med škofi, ki jih imamo za zveste in nedolžne. Samo to smo storili. Ali boste zaradi Cecilijana šli prekrščevat ves svet? Ko smo to postavili

in potrdili kot načelo, smo se lotili razprave o Cecilijanovi zadevi.

Izkazalo se je, da je nedolžen, izkazalo se je, da so ga obdolžili obrekovalci. Enkrat je bil obsojen v odsotnosti, v navzočnosti pa trikrat oproščen. Obsojen od neke stranke, oproščen od cerkvene resnice. To je bilo prebrano, to je bilo potrjeno. Zastavljeno je bilo vprašanje, ali ima kdo kaj proti temu. Ker so izpuhtela vsa sprevračanja <tergiversationes> njihovega obrekovanja ali ker niso imeli ničesar proti kar najočitnejšim dokazom in tudi proti nedolžnosti Cecilijana niso nič mogli, je bila izrečena obsodba proti njim. In vendar sami govorijo: Zmagali smo. Naj premagajo, ampak sebe, da jih bo imel za svoje Kristus; naj jih premaga on, ki jih je odrešil.

PREMAGANI ZMAGOVALCI

7. In vendar se veselimo marsičesa. Mnogi izmed njih so bili rodovitno premagani, ker sploh niso bili premagani. Človeška zmota je bila premagana, človek pa je bil rešen. Kajti zdravnik se ne bori z bolnikom; in če bolnik sodeluje z zdravnikom, je vročica premagana in je bolnik ozdravljen. Če zmaga zdravnik, je bolnik rešen; če zmaga vročica, bolnik umre. V našem spopadu se torej bori zdravnik za zdravje, bolnik pa se poteguje za vročico. Tisti, ki so upoštevali zdravnikov nasvet, so zmagali, premagali so vročico. Tu so zdravi in se z nami veselijo v Cerkvi. Prej so nas preklinjali, ker nas niso priznali za brate; vročica jim je namreč zmedla duha. Mi pa jih, čeprav nas sovražijo, čeprav besnijo proti nam, ljubimo in besnečim bolnikom strežemo. Upirali smo se, borili smo se in se nekako prepirali; in vendar smo ljubili. Nadležni so vsi, ki strežejo takim bolnikom, toda nadležni so njim v zdravje.

LJUBEZEN PRIGANJA, DA VSEM STREŽEMO

8. Našli pa smo nekdanje lene ljudi, ki so govorili: "Res je, Gospod, res je, ni kaj reči. Kaj torej?" – Pridi, zgani se. – "Moj oče je tam umrl, moja mati je tam pokopana." – Mrtvega

si omenil in pokopanega. Ti pa živiš, še je tu ta, s katerim lahko govoriš. Tvoji starši so bili kristjani iz Donatove stranke; njihovi starši so bili morda tudi sami kristjani, dedi in pradedi pa gotovo pogani. Ko so tisti, ki so prvi postali kristjani, pokopali svoje poganske starše, ali so zato postali hladni do resnice? Ali so mar sledili zapovedim mrtvih staršev in ne raje bolj upoštevali živega Kristusa kot mrtve starše? Če je torej tukaj prava edinost, zunaj katere nujno umreš za večno, čemu hočeš slediti svojim mrtvim staršem, ki so mrtvi zate in za Boga? Kaj praviš? Odgovori! – "Prav govoriš, ni kaj reči. Kaj naj storim?" – Neka-kšna navada si vklepa take ljudi.

Brezvoljni so, ravno nasprotna bolezen jih muči, v spanju bodo umrli. Drugi pa so razburjeni, nadležni so. Kajti čeprav je brezvoljnež na tem, da umre, vsaj nadležen ni tistemu, ki mu streže. Razburjenci pa so nadležni, saj so izgubili razsodnost in zmešani ter pobesneli blodijo oboroženi sem ter tja, iščejo, koga bi ubili, koga bi oslepili. Sporočili so mi novico, da so nekemu našemu duhovniku odrezali jezik. Taki so razburjenci. Ljubezen jim je treba izkazati, tudi njih je treba ljubiti. Mnogi so se na opomin zjokali, mnogo se jih je poboljšalo.

Mi to vemo, k nam so prišli iz števila pobesnelih. Vsak dan objokujejo svoja pretekla dejanja in se ne naveličajo solza, ko gledajo pobesnelost tistih, ki še vedno divjajo, ker se jim ni plegla pijanost ničevosti. Kaj naj torej storimo? Ljubezen nas sili, da takim strežemo. In čeprav smo nadležni eni in drugi vrsti, in brezvoljnežem, ko jih spodbujamo, in razburjencem, ko jih vežemo, pa oboje ljubimo.

BRATSKA SLOGA V KRISTUSU

9. Kako je dobra *bratska sloga*; toda pogledjte, kje: v Kristusu, med kristjani. In *ljubezen do bližnjih*. Kaj pa če še ni brat v Kristusu? Ker je človek, je bližnji; ljubi tudi njega, da boš pridobil še njega. Če si složen z bratom kristjanom, ljubi tudi bližnjega, čeprav z njim še nisi složen, ker še ni brat v Kristusu,

ker še ni preroben v Kristusu, ker še ne pozna Kristusovih zakramentov; pogan je, Jud je, a vendar bližnji, ker je človek. Če ljubiš tudi njega, si pristopil še k drugi ljubezni z drugim darom in tako je v tebi dvoje: *bratska sloga in ljubezen do bližnjega*. Vsi ti, ki se držijo sloge z brati in ljubijo bližnjega, sestavljajo Cerkev, ki je predana Kristusu in pokorna možu, da bo prišlo še tretje: *soglasnost med možem in ženo*.¹⁹

Zato vas opominjamo, dragi bratje in sestre, in vas spodbujamo v Gospodu, da sedanje reči prezirate, bratje moji, saj jih po smrti ne boste odnesli s sabo. Varujte se grehov, varujte se pregreh, varujte se posvetnih želja. Tedaj bo naš sad v nas neokrnjen in naše plačilo pri Gospodu polno veselja. Čeprav namreč rečemo, kar je potrebno reči, čeprav oznanjamo, kar je treba oznanjati, in smo pred Gospodom opravili svoje dolžnosti do njega, ker nismo zamolčali, česa se bojimo, nismo zamolčali, kaj imamo radi, da bi tisti, nad katerega bo prišel meč Gospodovega maščevanja, ne imel kaj očitati stražarju; pa vendar nočemo imeti svojega plačila, medtem ko bi bili vi pogubljeni, ampak hočemo, da ste tudi vi rešeni. Kajti tudi apostol Pavel je bil prepričan o svojem plačilu, in vendar, kaj je rekel ljudstvu? *Zdaj živimo, če vi stojite v Gospodu*.²⁰ Govorim vam, predragi, po Gospodovem ukazu, očetje in bratje. Govorim tudi za svojega brata, vašega škofa, čigar veselje morate biti, ko ste poslušni našemu Bogu.

Gotovo vam je bila v božjem imenu zgrajena ta cerkev²¹ po njegovi zaslugi in po dobrodelnih, usmiljenih in pobožnih prispevkih vernih bratov. Zgrajena vam je bila ta cerkev; toda vi ste še bolj Cerkev. Zgrajena je za vas, da vanjo vstopijo vaša telesa; toda vaše duše morajo biti tam, kjer vstopa Bog. Počastili ste svojega škofa, ko želite to baziliko imenovati Florencija (Cvetnica), toda vi ste njegovo cvetje.²² Tako namreč pravi apostol: *Moje veselje in moj venec ste vi v Gospodu*.²³ Karkoli je na tem svetu, preide, mine. Kaj je to življenje, če ne to, kar pravi psalm: *Jutro bo minilo kakor trava, zjutraj bo vzcvetela in preminila: zvečer bo padla, odrevenela in se posušila*?²⁴ Tako je vse meso.

Zato je Kristus, zato je novo življenje, zato je večno upanje, zato je tolažba nesmrtnosti obljubljen in v Gospodu je meso tudi že vrnjeno. Od nas je namreč prevzel to meso, ki je že neumrljivo, in nam je pokazal, kar je v sebi dopolnil. Zaradi nas je namreč imel meso. Kajti zaradi sebe je v začetku bila Beseda in Beseda je bila pri Bogu in Beseda je bila Bog.²⁵ Išči meso in kri; kje je to v Besedi? Ker pa je hotel resnično trpeti skupaj z nami in nas odrešiti, se je odel v podobo hlapca in se spustil on, ki je tu že bil, da bi se pokazal on, ki nas ni nikoli zapustil. In hotel je postati človek on, ki je naredil človeka, hotel je biti narejen iz matere on, ki je naredil mater. Povzpel se je celo na križ, umrl je in nam pokazal, kar smo poznali, namreč, kako se rodi in umre. V sebi je ponižno izpolnil te naše stare reči, ki smo jih vajeni in so nam poznane. Vedeli smo, kaj pomeni roditi se in umreti; kaj pomeni vstati od mrtvih in večno živeti, pa nismo vedeli. Dvoje naših starih reči je torej ponižno privzel: drugo dvoje, veliko in novo, pa je vzvišeno dopolnil. Od mrtvih je obudil meso, v nebo je dvignil meso, sedi na Očetovi desnici. Hotel je biti naša glava, glava je vzklikala namesto udov, ker je, ko je bil tu, rekel: *Oče, hočem, da so tudi ti z menoj tam, kjer sem jaz.*²⁶ Upajmo na to tudi o svojem mesu: na vstajenje, spremenjenje, nerazpadljivost, neumrljivost, večno bivališče; zganimo se in bomo dospeli. To je Cvetnica, prava Cvetnica.

Prevedel br. Miran Špelič OFM

1. PL 39, 1590-1598; NBA XXXIV, 302-319.
2. 1 Mz 3,19.
3. Ps 18,2-5.
4. Ps 10,3.
5. Ps 48,17-18.
6. 1 Kor 15,55.
7. Lk 12,13-14.
8. Lk 6,30.
9. 1 Mz 39.
10. Dan 13.
11. Lk 12,15.
12. Lk 12, 16-20.
13. Ps 49,17-18.
14. Ps 2,8.
15. Ps 16,5.
16. Lk 12,13.
17. Prim. Mt 16,18.
18. Cecilijana so obsodili kot razkolnika donatisti na kartažanski sinodi leta 313 (to je natanko sto let pred tem govorom!), ker ga je posvetil v škofa Feliks iz Aftungija, ki je bil traditor, to je, v času Dioklecijanovih preganjanj je izročil svete knjige. Ker Cecilijanu ni bilo očitati nič drugega, je bil oproščen že na rimski sinodi leta 313, arležanski leta 314 in od cesarja Konstantina v Milanu leta 315. Zanimivo je, da so problem pogrevali še leta 411.
19. Prd 25,2.
20. 1 Tes 3,8.
21. Govor je imel Avguštin ob priložnosti posvetitve bazilike Florencije leta 411 ali 412. O kraju ni popolnega soglasja. Starejši avtorji omenjajo Kartagino, kjer naj bi bil omenjeni škof Avrelij s priimkom Florens, v novejši literaturi pa se omenja pristaniško mesto Hippo Diarrhytus (današnja Bizerte, nedaleč zahodno od Kartagine).
22. Gre za prikupno besedno igro. Škofu mesta, kjer je Avguštin pridigal, je bilo ime Florens (Cvetko), zato so po njem poimenovali baziliko kot Florencijo (Cvetnica), zaradi česar so tudi oni škofova cvetnica (florentia).
23. Flp 4,1.
24. Ps 90,6.
25. Jn 1,1.
26. Jn 17,24.